

قرائتی بر سیاست‌ها و برنامه‌های بازآفرینی شهری
پایدار و کاربست آن در بافت‌های تاریخی شهری

www.ketab.ir

تألیف

دکتر الهام امان زادگان

چاپ اول

بایز ۱۴۰۰

سرشناسه	: امان‌زادگان، الهام، ۱۳۶۳-
عنوان و نام پدیدآور	: قرآنی بر سیاست‌ها و برنامه‌های بازآفرینی شهری پایدار و کاربست آن در بافت‌های تاریخی شهری / الهام امان‌زادگان؛ ویراستار شهرام چرخان.
مشخصات نشر	: تهران: نشر اساتید دانشگاه، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۳۵۲ص.
شابک	: 978-622-7913-50-7
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: آثار تاریخی — نگهداری و مرمت
	Antiquities-- Collection and preservation
	ساختمان‌های تاریخی — نگهداری و مرمت
	Historic buildings -- Conservation and restoration
	آثار فرهنگی — نگهداری و مرمت
	Cultural property -- Protection
	نوسازی شهری — توسعه پایدار شهری
	Urban renewal-- Sustainable urban development
شناسه افزوده	: امان‌زادگان، محمد
رده بندی کنگره	: CC۱۳۵
رده بندی دیویی	: ۳۶۳/۶۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۶۸۷۷۳

این کتاب مشمول قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان است. تکثیر کتاب به هر روش اعم از فتوکپی، ریسوگرافی، تهیه فایل‌های pdf، لوح فشرده، بازنویسی در وبلاگ‌ها، سایت‌ها، مجله‌ها و کتاب، بدون اجازه کتبی نویسنده و ناشر مجاز نیست و موجب پیگرد قانونی می‌شود.

عنوان کتاب:	قرآنی بر سیاست‌ها و برنامه‌های بازآفرینی شهری پایدار و کاربست آن در بافت‌های تاریخی شهری
تألیف:	الهام امان‌زادگان
ویراستار:	شهرام چرخان
طرح جلد و صفحه آرایی:	محمد امان‌زادگان
ناشر:	انتشارات اساتید دانشگاه
سال چاپ و نوبت چاپ:	اول ۱۴۰۰
تیراژ:	۱۰۰۰ نسخه
قیمت:	۱۶۰۰۰۰ ریال
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۷۹۱۳-۵۰-۷
تلفن انتشارات: ۶۶۴۰۵۰۷۳	۰۹۱۲۷۳۴۴۶۳۷ همراه ۶۶۴۰۱۸۸۸-۰۲۱-
فروشگاه اینترنتی: asatidedaneshgahpub.ir	
aryanshar.com	تماس با ما: ۰۲۱۸۸۸۰۹۶۲۵
کلیه حقوق چاپ و نشر برای ناشر و نویسنده محفوظ است	

پیشگفتار نویسنده

بافت‌های تاریخی به واسطه وجود بناها و مجموعه فضاها ارزشمند و روایت و قرائت واقعیت زندگی و فعالیت انسانهای ساکن در آن در گذار تاریخ، واجد منابع غنی فرهنگی، اجتماعی و میراثی است. نیاز به مداخله در بافت‌های تاریخی به دلیل رفع نیازهای شهرنشینی امروز و فرآیند فرسودگی طبیعی و دگردیسی کالبدی در طول زمان، امری غیرقابل انکار به نظر می‌رسد.

رهیافت «بازآفرینی شهری پایدار» به جهت ملاحظات توأمان، جامع و یکپارچه ابعاد کالبدی، عملکردی، اقتصادی، اجتماعی، زیست محیطی، مدیریتی، حقوقی، قانونی بیش از سایر سیاست‌ها به حفظ سرمایه میراثی-هویتی و به معنای دقیق کلمه توسعه و حفاظت پایدار تمرکز دارد.

در این راستا هدف کتاب حاضر پیوندی میان دو مفهوم پایداری و بازآفرینی شهری در محلات بافت تاریخی است، تا بتواند با استناد به مفاهیم، تغییراتی در نحوه مدیریت آن ایجاد و همزمان به بازآفرینی اجتماعی، کالبدی، فرهنگی، زیست محیطی کمک کند و در نهایت منجر به سرزندگی، پویایی و ارتقاء منزلت و حیات مدنی در بافت تاریخی گردد. نتایج مطالعات صورت گرفته حاکی از آن است که ابعاد و شاخص‌های پایداری می‌تواند به منظور توسعه یکپارچه و جامع در چارچوب بازآفرینی شهری موجب تقلیل علل عدم تحقق طرح‌های بازآفرینی در بافت تاریخی گردد.

در انتهای کتاب با استناد به ادبیات نظری و روند بازآفرینی در جهان و ایران، نظریه و دکترین نوینی ارائه شده است. این نظریه قابل تعمیم به تمامی بافت‌های تاریخی ایران به خصوص بافت‌های دارای ارزش میراثی و مذهبی به صورت توأمان است.

این کتاب راهنمایی برای شهرسازان، معماران، طراحان و برنامه‌ریزان شهری، حامیان بافت‌های تاریخی، مدیران شهری و تمام کسانی که دغدغه نگاهداری بافت‌های میراثی و ارزشمند است، و در جهت ارتقاء و سامان‌دهی کیفیت زیست و حفظ میراث گذشتگان و انتخاب بهترین گزینه برای بازآفرینی بافت‌های تاریخی شهر نکاتی را فراهم می‌نماید.

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

ج	فهرست مطالب	
۱۲	شرح مفاهیم، اصطلاحات و متغیرهای کتاب	
۱۲	تعریف بافت کهن شهری	
۱۲	تعریف بازآفرینی شهری	
۱۳	تعریف پایداری شهری	
۱۳	تعریف بازآفرینی پایدار	
۱۴	تعریف طرح و برنامه و سیاست	
۱۷	۱. مقدمه‌ای بر بازآفرینی در بافت‌های تاریخی	
۱۸	مسئله بافت‌های تاریخی	
۲۴	۲. قطعه‌نامه‌ها، منشورها، مصوبات و نظریات جهانی بازآفرینی شهری	
۳۲	۳. سیر تحول رویکردهای مرمت شهری پیش از بازآفرینی	
۳۲	از قرن نوزدهم تا سال ۱۹۷۰ میلادی	
۳۳	قرن نوزدهم و پیامدهای انقلاب صنعتی	
۳۴	حفاظت و توسعه در نیمه اول قرن بیستم	
۳۵	دهه ۱۹۵۰ رویکرد بازسازی شهری	
۳۶	دهه ۱۹۶۰، تجدید حیات شهری، مرمت شهری با رویکرد باززنده سازی	
۳۷	دهه ۱۹۷۰، مرمت شهری با نگرش نوسازی شهری	

۳۹	جمع بست تحلیلی رویکردهای مرمت شهری پیش از بازآفرینی
۴۰	۴. مبانی نظری بازآفرینی پایدار شهری
۴۴	اهمیت و ضرورت توجه به بافت کهن شهری
۴۶	نظریه پردازان بافت کهن شهری
۴۷	سیری در روند تحول رویکردهای مرمت شهری پیش از بازآفرینی
۴۹	شکل گیری رویکرد بازآفرینی شهری
۵۲	تعاریف مفهومی واژه «بازآفرینی شهری»
۶۰	ابعاد و مضامین سیاست بازآفرینی شهری
۶۲	بازآفرینی اقتصادی و بودجه
۶۳	بازآفرینی کالبدی-عملکردی
۶۷	بازآفرینی اجتماعی و فرهنگی
۶۹	بازآفرینی زیست محیطی
۷۰	بازآفرینی قانونی (حقوقی - نهادی - وابسته به قدرت و سیاست)
۷۰	رویکرد نهادگرایی در بازآفرینی
۷۲	ظرفیت سازی نهادی در رویکرد بازآفرینی شهری
۷۳	ساختارهای حقوقی بازآفرینی
۷۵	جایگاه قدرت و تعامل در اندیشه فوکو و هابرماس
۷۶	جایگاه قدرت در اندیشه میشل فوکو
۷۹	نظریه کنش ارتباطی هابرماس
۸۱	ماهیت و اهداف بازآفرینی شهری
۸۴	تحولات ماهیتی رویکردهای بازآفرینی شهری